

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 452/2567

นาย จ. โจทก์ นาง ส. จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 368, ป.พ.พ. มาตรา 1532, ป.วิ.พ. มาตรา 142, ป.วิ.พ. มาตรา 246, ป.วิ.พ. มาตรา 252, พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 182/1, พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ มาตรา 182/1

ย่อ / หลักกฎหมาย

คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้เพิกถอนนิติกรรมบันทึกข้อตกลงซื้อขายทะเบียนการหย่าระหว่างโจทก์และจำเลย และขอบังคับให้จำเลยแบ่งสินสมรสทุกรายการให้แก่โจทก์กึ่งหนึ่ง จำเลยให้การต่อสู้ว่า บันทึกข้อตกลงซื้อขายทะเบียนการหย่าไม่เป็นโมฆะ การจัดแบ่งสินสมรสตามข้อ 3 เป็นสัญญาแบ่งทรัพย์สินตาม ป.พ.พ. มาตรา 1532 เมื่อนายทะเบียนจดทะเบียนการหย่า ถือได้ว่าการแบ่งทรัพย์สินอันเป็นสินสมรส โดยยกให้จำเลยทั้งหมดแล้ว โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องขอแบ่งสินสมรสใหม่ เมื่อพิเคราะห์คำฟ้องและคำขอท้ายฟ้องของโจทก์แล้ว ถือได้ว่าโจทก์มีเจตนาขอแบ่งสินสมรสทั้งปวงระหว่างโจทก์กับจำเลยกึ่งหนึ่งโดยขอให้ไม่ยึดถือตามบันทึกข้อตกลงซื้อขายทะเบียนการหย่าเมื่อศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษวินิจฉัยว่า โจทก์และจำเลยทำบันทึกข้อตกลงซื้อขายทะเบียนการหย่ากันด้วยความสมัครใจ บันทึกข้อตกลงซื้อขายทะเบียนการหย่าจึงสมบูรณ์มีผลผูกพันโจทก์และจำเลยให้ต้องปฏิบัติตามข้อตกลงระหว่างกัน แต่เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่า ในบันทึกข้อตกลงซื้อขายทะเบียนการหย่าดังกล่าวระบุสินสมรสที่ตกลงยกให้โจทก์เพียงบ้านเลขที่ 109/4 โดยไม่ได้กล่าวถึงที่ดินโฉนดเลขที่ 89706 อันเป็นที่ตั้งของบ้านดังกล่าวแต่อย่างใด และโจทก์มีคำขอให้แบ่งสินสมรสอีก 5 รายการ ที่โจทก์อ้างว่าจำเลยปกปิดไว้ซึ่งรวมถึงที่ดินโฉนดเลขที่ 89706 ที่พิพาทด้วย แม้โจทก์จะมีคำขอท้ายฟ้องให้จำเลยแบ่งที่ดังกล่าวอันเป็นสินสมรสให้แก่โจทก์เพียงกึ่งหนึ่ง แต่โจทก์ย่อมไม่อาจบรรยายฟ้องขอให้จำเลยโอนที่ดินพิพาทให้โจทก์ทั้งแปลงได้ เพราะโจทก์ตั้งรูปเรื่องมาว่าบันทึกข้อตกลงซื้อขายทะเบียนการหย่า ไม่ได้เกิดจากความสมัครใจของโจทก์ และโจทก์ต้องการขอแบ่งสินสมรสรายการอื่น ๆ นอกจากที่ระบุไว้ในบันทึกข้อตกลงซื้อขายทะเบียนการหย่าด้วย เมื่อข้อเท็จจริงยุติในชั้นฎีกาว่าบันทึกข้อตกลงซื้อขายทะเบียนการหย่ามีผลใช้บังคับได้ และจำเลยยังไม่ได้แบ่งสินสมรสรายการที่ดินดังกล่าวให้แก่โจทก์ และศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษก็ได้วินิจฉัยแล้วว่า บ้านเลขที่ 109/4 ซึ่งตั้งอยู่บนที่ดินโฉนดเลขที่ 89706 เป็นส่วนควบตามกฎหมายของที่ดินโฉนดเลขที่ 89706 และเมื่อพิเคราะห์ถึงปกติประเพณีในทางสุจริตตาม ป.พ.พ. มาตรา 368 แล้วเห็นได้ว่าโจทก์และจำเลยมีเจตนาแบ่งทรัพย์สินอันเป็นสินสมรสระหว่างกันโดยจำเลยตกลงยกที่ดินโฉนดเลขที่ 89706 พร้อมบ้านเลขที่ 109/4 ให้แก่โจทก์ทั้งหมด โดยนับตั้งแต่วันที่มีการทำบันทึกข้อตกลงซื้อขายทะเบียนการหย่า เมื่อมูลค่าที่ดินพิพาทไม่ได้สูงเกินไปกว่าราคาประเมินกึ่งหนึ่งของสินสมรสในคดีนี้และยังอยู่ในประเด็นพิพาทว่า จำเลยต้องแบ่งสินสมรสรายการนี้ให้โจทก์หรือไม่ การที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้จำเลยโอนที่ดินโฉนดเลขที่ 89706 พร้อมบ้านเลขที่ 109/4 ให้โจทก์ทั้งหมด จึงไม่เป็นการพิพากษาที่เกินไปกว่าหรือนอกจากที่ปรากฏในคำฟ้อง ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 142 มาตรา 246 และมาตรา 252 ประกอบ พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ มาตรา 182/1 วรรคสอง

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องโดยได้รับอนุญาตให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลบางส่วนขอให้เพิกถอนนิติกรรมบันทึกขาย
ทะเบียนการหย่าระหว่างโจทก์และจำเลยเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2555 กับบังคับให้จำเลยแบ่ง
สินสมรส คือ เงิน ทอง เพชร และโฉนดที่ดินโฉนดเลขที่ 89706 เนื้อที่ 50 ตารางวา พร้อมบ้านเลขที่
109/4 ที่ดินโฉนดเลขที่ 166902 เนื้อที่ 98 ตารางวา ที่ดินโฉนดเลขที่ 15655 เนื้อที่ 13 ตารางวา
อาคารชุดเคหะ บ. อาคารบี ห้องชุดเลขที่ 643/152 ชั้นที่ 3 เนื้อที่ 26.09 ตารางเมตร และ
อาคารชุดเคหะ บ. อาคารเอ ห้องชุดเลขที่ 642/124 ชั้นที่ 4 เนื้อที่ 26.09 ตารางเมตร ให้แก่โจทก์
กึ่งหนึ่ง หากจำเลยไม่ไปดำเนินการแบ่งทรัพย์สินดังกล่าวให้ถือเอาคำพิพากษาแทน
การแสดงเจตนา หรือขายทรัพย์สินดังกล่าวแล้วนำเงินมาแบ่งกันคนละกึ่งหนึ่ง จำเลยให้การและ
ฟ้องแย้งขอให้ยกฟ้องโจทก์ ขอให้บังคับโจทก์ชำระเงินค่าเวนคืนกรรมธรรม์ประกันชีวิต 484,614
บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ 27 พฤศจิกายน 2557 เป็นต้นไปจนกว่าจะ
ชำระเสร็จแก่จำเลย ชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูนายณัฐพล เดือนละ 15,000 บาท นับแต่วันที่ 1
เมษายน 2555 เป็นต้นไปจนกว่านายณัฐพลจะสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก สำหรับค่า
อุปการะเลี้ยงดูคิดถึงวันฟ้องเป็นเงิน 1,380,000 บาท และดอกเบี้ยคิดถึงวันฟ้องเป็นเงิน 673,932
บาท รวมเป็นเงิน 2,053,932 บาท และจ่ายค่าเลี้ยงชีพจำเลยเดือนละ 20,000 บาท นับแต่เดือน
พฤษภาคม 2555 เป็นต้นไปจนกว่าจำเลยจะถึงแก่ความตาย ค่าเลี้ยงชีพคิดถึงวันฟ้องเป็นเงิน
1,820,000 บาท และดอกเบี้ยคิดถึงวันฟ้องเป็นเงิน 876,218 บาท รวมเป็นเงิน 2,696,218 บาท
โจทก์ให้การแก้ฟ้องแย้งขอให้ยกฟ้องแย้งจำเลย ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยโอนที่ดินโฉนดเลขที่
89706 พร้อมบ้านเลขที่ 109/4 ให้แก่โจทก์ และให้โจทก์ชำระเงิน 984,614 บาท พร้อมดอกเบี้ย
อัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน 484,614 บาท นับแต่วันที่ 27 พฤศจิกายน 2557 เป็นต้นไป
จนกว่าจะชำระเสร็จแก่จำเลย และของต้นเงิน 500,000 บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะ
ชำระเสร็จแก่จำเลย ค่าฤชาธรรมเนียมในส่วนฟ้องโจทก์และค่าทนายความให้เป็นพับ กับให้โจทก์
ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนจำเลย โดยกำหนดค่าทนายความ 5,000 บาท ค่าขึ้นศาลในส่วนฟ้องแย้ง
จำเลยให้โจทก์ใช้แทนค่าทนายที่จำเลยชนะคดี ค่าขออื่นของโจทก์และจำเลยนอกจากนี้ให้ยก
โจทก์และจำเลยอุทธรณ์ โดยจำเลยได้รับอนุญาตให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลเฉพาะค่าขึ้นศาลชั้น
อุทธรณ์สองในสามส่วน ศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวพิพากษาแก้
เป็นว่า ให้จำเลยโอนที่ดินโฉนดเลขที่ 89706 พร้อมบ้านเลขที่ 109/4 ให้แก่โจทก์กึ่งหนึ่ง หาก
จำเลยไม่ไปดำเนินการให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนา และให้โจทก์ชำระเงิน
1,584,614 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีของต้นเงิน 484,614 บาท นับแต่วันที่ 27
พฤศจิกายน 2557 เป็นต้นไปจนถึงวันที่ 10 เมษายน 2564 และอัตราร้อยละ 5 ต่อปี หรือ
อัตราดอกเบี้ยใหม่ที่กระทรวงการคลังปรับเปลี่ยนโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ตั้งแต่วันที่ 11
เมษายน 2564 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่จำเลย แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี
ตามคำขอท้ายฟ้องแย้งจำเลย นอกจากนี้แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น
ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นอุทธรณ์สำหรับฟ้องโจทก์และฟ้องแย้งจำเลยให้เป็นพับ โจทก์ฎีกา โดย
ได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีเยาวชนและครอบครัววินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความ
ไม่ได้เถียงกันในชั้นฎีการับฟังเป็นยุติได้ว่า โจทก์และจำเลยจดทะเบียนสมรสกันเมื่อวันที่ 9
เมษายน 2525 ต่อมาวันที่ 30 มีนาคม 2555 ได้จดทะเบียนการหย่าและบันทึกข้อตกลงท้าย
ทะเบียนการหย่าตามสำเนาทะเบียนการหย่าและบันทึกข้อตกลงท้ายทะเบียนการหย่า โดยมี
ข้อตกลงในข้อ 3 ระบุว่า "เรื่องทรัพย์สิน (1) บ้านเลขที่ 109/4...ยกให้เป็นของฝ่ายชาย...บ้านเลขที่

109/4 ปลุกสร้างอยู่บนที่ดินโฉนดเลขที่ 89706" คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์เพียงประการเดียวว่า ศาลสามารถพิพากษาให้จำเลยโอนที่ดินโฉนดเลขที่ 89706 พร้อมบ้านเลขที่ 109/4 ให้แก่โจทก์ทั้งแปลงได้หรือไม่ เห็นว่า คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้เพิกถอนนิติกรรมบันทึกข้อตกลงซื้อขายทะเบียนการหย่าระหว่างโจทก์และจำเลยและขอบังคับให้จำเลยแบ่งสินสมรสทุกรายการให้แก่โจทก์ทั้งหนึ่ง จำเลยให้การต่อสู้ว่าบันทึกข้อตกลงซื้อขายทะเบียนการหย่าไม่เป็นโมฆะ การจัดแบ่งสินสมรสตามข้อ 3 เป็นสัญญาแบ่งทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1532 เมื่อนายทะเบียนจดทะเบียนการหย่า ถือได้ว่าการแบ่งทรัพย์สินอันเป็นสินสมรสโดยยกให้จำเลยทั้งหมดแล้ว โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องขอแบ่งสินสมรสใหม่อีก เมื่อพิเคราะห์คำฟ้องและคำขอท้ายฟ้องของโจทก์แล้ว ถือได้ว่าโจทก์มีเจตนาขอแบ่งสินสมรสทั้งปวงระหว่างโจทก์กับจำเลยทั้งหนึ่งโดยขอให้ไม่ยึดถือตามบันทึกข้อตกลงซื้อขายทะเบียนการหย่า เมื่อศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษวินิจฉัยว่า โจทก์และจำเลยทำบันทึกข้อตกลงซื้อขายทะเบียนการหย่ากันด้วยความสมัครใจ บันทึกข้อตกลงซื้อขายทะเบียนการหย่าจึงสมบูรณ์มีผลผูกพันโจทก์และจำเลยให้ต้องปฏิบัติตามข้อตกลงระหว่างกัน แต่เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่า ในบันทึกข้อตกลงซื้อขายทะเบียนการหย่าดังกล่าวระบุสินสมรสที่ตกลงยกให้โจทก์เพียงบ้านเลขที่ 109/4 โดยไม่ได้กล่าวถึงที่ดินโฉนดเลขที่ 89706 อันเป็นที่ตั้งของบ้านดังกล่าวแต่อย่างใด และโจทก์มีคำขอให้แบ่งสินสมรสอีก 5 รายการ ที่โจทก์กล่าวอ้างว่าจำเลยปกปิดไว้ ซึ่งรวมถึงที่ดินโฉนดเลขที่ 89706 ที่พิพาทด้วย แม้โจทก์จะมีคำขอท้ายฟ้องให้จำเลยแบ่งที่ดินดังกล่าวอันเป็นสินสมรสให้แก่โจทก์เพียงหนึ่ง แต่โจทก์ย่อมไม่อาจบรรยายฟ้องขอให้จำเลยโอนที่ดินพิพาทให้โจทก์ทั้งแปลงได้เพราะโจทก์ตั้งรูปเรื่องมาว่าบันทึกข้อตกลงซื้อขายทะเบียนการหย่าไม่ได้เกิดจากความสมัครใจของโจทก์และโจทก์ต้องการขอแบ่งสินสมรสรายการอื่น ๆ นอกจากที่ระบุไว้ในบันทึกข้อตกลงซื้อขายทะเบียนการหย่าด้วย เมื่อข้อเท็จจริงยุติในชั้นฎีกาแล้วว่าบันทึกข้อตกลงซื้อขายทะเบียนการหย่ามีผลใช้บังคับได้ และจำเลยยังไม่ได้แบ่งสินสมสรายการที่ดินดังกล่าวให้แก่โจทก์ ศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษก็ได้วินิจฉัยไว้แล้วว่า บ้านเลขที่ 109/4 ซึ่งตั้งอยู่บนที่ดินโฉนดเลขที่ 89706 ที่พิพาทเป็นส่วนควบตามกฎหมายของที่ดินโฉนดเลขที่ 89706 และโดยพิเคราะห์ถึงปกติประเพณีในทางสุจริตตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 368 แล้ว เห็นได้ว่าโจทก์และจำเลยมีเจตนาแบ่งทรัพย์สินอันเป็นสินสมรสระหว่างกันโดยจำเลยตกลงยกที่ดินโฉนดเลขที่ 89706 พร้อมบ้านเลขที่ 109/4 ให้แก่โจทก์ทั้งหมด โดยนับตั้งแต่วันที่มีการทำบันทึกข้อตกลงซื้อขายทะเบียนการหย่า ที่ดินพร้อมบ้านที่พิพาทตกเป็นของโจทก์ทั้งหมด เมื่อมูลค่าที่ดินที่พิพาทไม่ได้สูงเกินไปกว่าราคาประเมินหนึ่งของสินสมรสในคดีนี้และยังอยู่ในประเด็นพิพาทว่าจำเลยต้องแบ่งสินสมสรายการนี้ให้โจทก์หรือไม่ การที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้จำเลยโอนที่ดินโฉนดเลขที่ 89706 พร้อมบ้านเลขที่ 109/4 ให้แก่โจทก์ทั้งหมดจึงไม่เป็นการพิพากษาที่เกินไปกว่าหรือนอกจากที่ปรากฏในคำฟ้อง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142, มาตรา 246 และมาตรา 252 ประกอบพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 182/1 วรรคสอง ที่ศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษวินิจฉัยมานั้น ไม่ต้องความเห็นของศาลฎีกา ฎีกาของโจทก์ฟังขึ้น อนึ่ง โจทก์ฎีกาว่า โจทก์มีสิทธิได้รับที่ดินทั้งแปลง ซึ่งไม่เป็นการเกินคำขอ กรณีจึงเป็นปัญหาข้อกฎหมาย ซึ่งมีทุนทรัพย์พิพาทในชั้นฎีกาจำนวน 200 บาทแต่โจทก์เสียค่าขึ้นศาลมา 31,692 บาท จึงให้คืนค่าขึ้นศาลส่วนที่เกินมา 31,492 บาทแก่โจทก์ พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยโอนที่ดินโฉนดเลขที่ 89706 พร้อมบ้านเลขที่ 109/4

ให้แก่โจทก์ หากจำเลยไม่ไปดำเนินการให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนา คืบค่าขึ้นศาล ส่วนที่เกินมาจำนวน 31,492 บาท แก่โจทก์ นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์คดี ชำนาญพิเศษ ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

พิสิฐ สุตลาภา · ชนาگانต์ อีระเวชพลกุล · สมชัย ทีฆาอุตมากร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/452/2567>